

KURYER LITEWSKI

W WILNIE W PIĄTEK DNIA 22 LUTEGO V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Podług gazety senackiej, Komitet Ministrów, na sessyi d. 29 grudnia, otrzymał uwiadomienie, że Cesarz Jegomość potwierdził opinią Komitetu, o poruczeniu rządów gubernii na miysen Vice-Gubernatorów, Prezydentom Sądów Głównych, w czasie oddalenia się z gubernii Gubernatorów Cywilnych. Rządzący Senat przez Ukaz okólny, pod dniem 21 stycznia r. t., postanowienie to po całym państwie ogłosił.

Podług gazety, *le Conservateur Impartial*, datowanej z Petersburga d. 11 lutego: w dniach 4, 5 i 6 t. m. odbył się popis publiczny panien, które ukończyły kurs nauk w instytucie ślacheckich panien. Popis ten odprawiał się w obecności osób znakomitszych z duchowieństwa i świeckich płci obojey. D. 7 podobny był popis uczenie stanu mieskiego. Okazane postępy ich w naukach stały się nowym przekonaniem o macierzyńskiej traskliwości ku temu zakładowi Najjaśniejszej jego Opiekunki, Cesarzowej Jejomości, MARYI. Obecni goście z największym odeszli ukontentowaniem.

Sławny anglik, *Howard*, znajomy jest z prac swoich, poświęconych dla pocieszenia cierpiący ludzkości. Nikt bez czułości nie może czytać jego dzieła o *Wieżniach Europejskich*, które sam osobiście odwiedził. Ten prawdziwy przyjaciel ludzi życie swe poświęcił w *Chersonie*, roku 1790. *Rossya* dla uczczenia jego pamięci, postanowiła wystawić pomnik w *Odessie*.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny, 3 r. 92 k.; dukat 11 r. 1 k.; imperyal 38 r. 10 k.

Poniższe kopije Redakcja otrzymała przy odezwie urzędowej, z żądaniem umieszczenia ich w gazecie:

Kopija Postanowienia Zgromadzenia Szlacheckiego Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej pod dniem 17 stycznia 1818 roku zaszłego.

Zgromadzone Dworzaństwo na Wybory Gubernskie znalazło bydy sprawiedliwym i należnym, wynurzyć swą wdzięczność i szacunek Zarządzającemu Guberniją JW. Vice-Gubernatorowi, Radcy Stanu i Kawalerowi, Michałowi Andrzejkowiczowi, któren w ciągu swej całej długiej służby, mając na widoku dobro i interes ogółu Gubernii Grodzieńskiej, zarządzając szczególniej tą Guberniją w czasach naykrytyczniejszych ostatniej wojny, umiał pogodzić obowiązki swego Urzędowania z cnotami Obywatelskimi. — I dla tego Szlachta Gubernii Grodzieńskiej, wynurzywszy już mu raz uczucia swe Aktem dnia 19 lipca 1816 roku, gdy od tej epoki nabył tenże JW. Andrzejkowicz nowych praw do prawdziwego przywiązania Dworzaństwa, i toż dworzaństwo oddało jemu nową sprawiedliwość poszczególnymi Aktami w zeszłym dopiero 1817 roku, w miesiącu grudniu, w każdym powiecie po osobno uchwalonemi; dziś, też Szlachta przez Marszałków i Delegowanych zebrana, utwierdza wszystkie w tym względzie zaszłe już Lauda, i powtarzając dla JW. Zarządzającego Guberniją uczucia swe wdzięczności, szacunku i przywiązania, obowiązuje swego Marszałka Gubernskiego, aby drogą przyzwoitą postanowienie niniejsze doprowadził do wiadomości tam, gdzie

należy, a samo postanowienie wręczył JW. Michałowi Andrzejkowiczowi, pełniącemu czynność Gubernatora, Grodzieńskiemu Vice-Gubernatorowi i Kawalerowi. — Protokół podpisany przez Marszałków i Delegowanych. — Zgodność z protokółem zaświadczył:

Sekretarz Szlachecki Tytułarny Sowietnik
Michał Witanowski.

Kopija Przechacnemu Zgromadzeniu Szlacheckiemu Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej.

Postanowienie Dworzaństwa d. ty 17 januaryi roku niniejszego, wręczone mnie, stosownie do ich woli JW. Marszałkiem Gubernskim, wynurzające łaskawe ich uczucia względem osoby mojej, jako urzędnika, przyjęto było przezemnie, że czią i uszanowaniem. — Jest to jedno z tych zdarzeń, w których wyrazy zawsze słabo malują uczucia duszy. Ograniczam zatem nayczulsze podziękowanie naymocniyszem zapewnieniem, że nie przestanę usilować wszelkimi sposobami, jakie mnie władza i przyrodzenie nastreczą, odwdzięczać Przechacney Szlachcie nie wątpliwe dowody ich dla mnie łaski i przychylności.

Michał Andrzejkowicz.

Królestwo Polskie.

Gazeta ryzka, *Zuschauer*, z gazety *Ruskiego Inwalide*, umieszcila z *Warszawy* pod 26 stycznia: „Cesarz Jm. spodziewany jest tu na dzień 15 marca, a d. 25 marca seym otworzony zostanie.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Szwecya

Gazeta petersburska, *le Conservateur Impartial*, z Petersburga pod dniem 11 lutego zawiera: „W nocy z dnia 8 na 9 lutego, goniec przyniósł ministrowi szwedzko-norweskemu, (przy tateyszym dworze) hrabiemu *Löwenhielm*, wiadomość o śmierci N. Króla Jmci, *Karola XIII*, zmarłego dnia 5 lutego (24 stycznia), o kwadransie na piątą wieczorem. Natychmiast po skonaniu J. K. M., rada stanu, marszałek stanu szlacheckiego, mówcy trzech innych stanów, oraz, wszystkie władze cywilne i wojskowe, wykonały przysięgę królowi, *Karolowi Janowi*, który potem dnia 7 przyjął od seymu hołd poddaństwa narodu. Choroba króla trwała od dnia 27 (15) stycznia; ale zatrważającą bydy zaczęła d. 1 lutego. Król terazniejszy ze swoim synem, księciem następcą, tudzież wszystkie osoby familii królewskiej, nie odstępowały, J. K. M. przez cały czas jego choroby.

Hrabia *Löwenhielm* d. 21 (9) lutego zrana wyjechał z Petersburga do Moskwy.

W téżej gazecie, ze *Stokholmu* pod dniem 6 lutego, umieszczona jest odezwa *Karola Jana*, króla Szwecyi i Norwegii, etc. po wstąpieniu na tron, w brzmieniu następującem:

My, Karol Jan, z Bożej łaski, Król Szwecyi i Norwegii, Gotów i Wandalów, wszystkim naszym wiernym poddanym, mieszkańcom królestwa szwedzkiego, pozdrowienie. Kiedy na podanie, przez zmarłego oyc Naszego, najpotężniejszego Króla i dziedzicznego Pana, Karola XIII, stałom sejmującym uczynione, zostaliśmy jednogłośnie, d. 21 sierpnia 1810, obrani za następcę dla niego na tron szwedzki, i kiedy razem głosem tegoż monarchy i wolą narodu wezwani, przyjęliśmy to chwalebne, lecz trudne powołanie, byliśmy powodowani tą mocną pobudką, która kierowała wyborem waszym, wolnym i niepodległym, wpośród wypadków zupełnie obcych dla Nas, i zgoda niezależących od Nas. Wybór ten kazał Nam zaniechać spokojności życia, która w ówczas była jedynym celem wszystkich Naszych życzeń. Za przybyciem do Szwecyi odebraliśmy najmocniejsze dowody zaufania i miłości Waszego Króla, w akcie, przez który przybrał Nas za swego syna; a przybranie to, wyćiskając najuroczystsza i najświętsza pieczęć dzieła Waszego, powiększyła jeszcze i Nasze obowiązki i Nasze poświęcenie się dla nowej Ojczyzny. W ciągu lat, które od tąd, tak drogiej dla serey Naszego epoki, upłynęły, staraliśmy się względem tego Monarchy, zawsze i nie skończenie żalowanym, dopełnić wszystkich obowiązków wiernego poddanego i przywiązanego syna, a codziennie znaydowaliśmy, w jego Ojcowskiej miłości, najpiękniejszą nagrodę Naszych usiłowań.

Nie ma już dla Nas tego szczęścia. Śmierć wydarła Nam tego, który dla Nas ze wszystkimi wylał się uczuciami. Wydarły, z łona Naszego, z łona najmilszej, niepokieszonej, małżonki, z łona łzami zalanej familii; wydarły narodowi, którego dwukroć był wybawicielem; umarł, ze stałością mędrca, ze spokojnością czystego sumnienia, wpośród pieczęch religii i też wdzięczności; poszedł odbierać wieki w lepszym żywocie nagrodę. Przyjęliśmy Jego ostatnie dla Was błogosławieństwo, które, u kresu jego żywota, było równie gorące, jak w dniach zupełnych sił Jego. Złożyliśmy Jemu na łożu śmierci świętą przysięgę, dziedziczyć, po spole z Jego koroną, Jego troskliwą pieczętliwość ku Ojczyźnie, Jego życzliwe chęci o Wasze szczęście.

Z kolei tak smutnego wypadku, wstępując dzisiaj na tron Szwecyi i Norwegii, dla rządzenia obodwoma temi królestwami, podług praw ich kardynalnych i aktu (Riks-Akt) uchwalonego i zgodnie postanowionego przez stany Szwecyi, dnia 6 sierpnia, i Sejm Norweskii dnia 31 lipca 1815, dajemy Wam królewskie zaręczenie, że będziemy rzadzili tem królestwem podług uchwały sejmu dnia 2 maja 1814 roku.

Od pierwszego wstąpienia Naszego na ziemię szwedzką, pierwszym celem Naszych starań było, bonić waszey wolności, waszych praw i waszey niepodległości. Opatrzność raczyła uwieńczyć nasze usiłowania; również w tąd bolesney potrzebie, Nasza pierwsza powinność jak pierwsza myśl nasza, nakazywały wzywać wszechmocney Jej opieki i pomocy, dla szczęśliwego powodzenia naszych prac dalszych. Oczekujemy dzielnego wsparcia od Waszey jedności i Waszey miłości Ojczyzny. Ścisłe zjednoczeni z Waszym Królem konstytucyynym, nieprześcianicie bydz wolnymi i niepodległymi; tym sposobem najgodniey uczcicie pamięć Monarchy, którego dziś z Wami oplakujemy. Oby Jego życzliwe cienie opiekowały się zawsze przeznaczaniami narodu, który przez jego starania był szczęśliwym, a grobowiec Króla swojego zlewając wdzięcznością może mówić: „Bez niego nie mielibyśmy tych praw, któreśmy sami sobie stanowili; ani tej ziemi wolney, która naszych ojców popioły chowa; ani tych widoków przyszłości, które Jego cnoty i Jego ofiary dla Nas zgotowały.”

Prosimy Wszechmocnego Boga, ażeby Was, Nasi dobrzy i wierni poddani, w Swej świętą i łaskawą miał opiece. Dan w pałacu sztokolmskim, dnia 5 lutego 1818. Karol Jan.

G. de Wetterstedt.

Niemcy

(Z gaz. ryzk. Zusch.) Düsseldorf, dnia 7 lutego. W tej chwili z urzędowego źródła upoważnieni je-

teśmy do zapewnienia, iż Wysocy sprzymierzeni, Cesarze, Królowie i Xiążęta, ważne konferencye zwoła tu w Düsseldorfie otworzą i odprawiać będą.

Królewsko bawarska gazeta okręgu nadreńskiego, zawiera następujące uwiadomienie: Na skutek wyższego załecenia, uwiadamiają się policyyne władze okręgowe, że w wielkiej liczbie zbrodni, które temi czasami w południowych prowincjach królestwa Niderlandów, do kary pociągnięte zostały, powiększey części żydzi byli sprawcami i spółwinowaycami lub pomocnikami; a gdy związki ich rozciągają się aż do prowincyi nadreńskich i daley ku Menowi, igdy większa część tych żydów, którzy z tych okolic jako rozwożczyki towarów do królestwa Niderlandów przybywała, z tamtąd ustąpić przymuszona została: wszystkie przeto miejscowe policyyne władze mają mieć baczne oko na tych ludzi, publiczney spokojności tak szkodliwych, a szczególnie na ich związki, oraz ściśle przestregać będą prawa, względem rozwożenia towarów po domach przez żydów. Frankenthal, d. 24 stycznia. Królewska dyrekcyja okręgowa.

(Z korr. hamb.) Weimar d. 7. lutego. Wydrukowanie doniesienia P. Kotzebue, w piśmie peryodycznym Przyjaciół ludu, ważne sprawiło skutki. Gdy pozawczoray Hrabia Einsiedel, jako prezydent zwołał stany, te nie tylko potwierdziły wszystkie użyte środki przeciwko wydawcom zuchwałych pism, i dowodcom uczący się w Jena młodzieży, ale nadto, artykuł konstytucyi, wolności druku tyczący się, poddał pod rozrządzenie Panującego, póki w tej mierze na seymie stałe nie zapadnie prawo.

Anglia.

(Z kor. hamb.) Londyn d. 10 Lutego. Dwór nasz i kraj cieszy się z tego, że wielu członków królewskiej familii wchodzi w związki małżeńskie. Oprócz Xięcia Cambridge, mającego zaślubić Xiężniczkę Heskę, pójdzie także za mąż jego siostra Xiężniczka Elżbieta za dziedzicznego Xięcia Fryderyka Hessehomburg, Cesarsko-austryackiego Jenerała kawalerii, który w ostatnich wojnach z chwałą dowodził. Xiążę ten urodził się d. 30 lipca 1769, a Xiężniczka Elżbieta d. 22 maja 1770 r. Zaślubienie ma nastąpić na wielkanoc. Xiężniczka otrzymuje posagu 40,000 f. st. i rocznego dochodu 15,000 funtów st. Słychać także, że ma nastąpić zaślubienie Xięcia Klarencyi z pewną Xiężniczką północną.

Do niepewnych wiadomości należy, że Lordowie Liverpool i Sidmouth, z powodu nieporozumień ze swoimi kolegami, złożą urzędy. Okręt hiszpański, Perla, przeznaczony z Kadyxu do Lima, z ładunkiem 400,000 talarów wynoszącym, wzięty został przez wojenny okręt powstańców Aquila.

Thistlewood, który niedawno, jako zdrajca stanu, w Tower z Watsonem siedział, wyzwał na pojedynek Lorda Sidmouth, sekretarza stanu, przez którego, jak dowodzi, obrażony został: rząd kazał go aresztować.

W przeszłą środę obchodzono tu była uroczystość więcej, jak przez 200 osób, rocznica założenia tutejszey wolney szkoły żydowskiej. Przy stole spełnione było szczególniey zdrowie Xięcia Sussex, jako opiekuna szpitala żydowskiego. Składka, przy tej okoliczności złożona, wynosiła do 748 funtów sterlingów.

W Edinburgu znalezione zostały klejnoty koronne szkockie, tajeist: korona, berło i miecz; z którey okoliczności zatknięto chorągiew królewską.

W Londynie i w różnych miastach Anglii ma bydz jeszcze wiele kościołów założonych.

Komissya, ustanowiona w Paryżu dla zregulowania pretensy poddanych W. Brytanii, z powodu konfiskaty i sekwestrów, trwa już 3 lata bez żadnego skutku.

Woysko nasze, 20stotysiącami zmniejszone od ostatniego marca r. przeszłego, ma się jeszcze 10,000 ludzi zmniejszyć.

Do niepewnych należy wieści pogłoska, że większa część woysk sprzymierzonych, przeprowadzona

zostanie z *Francji* nad *Ren* i do okolic *Frankfortu*, dla utworzenia tam środkowego punktu wielkiej Europejskiej armii.

Liczba okrętów wojennych, znajdujących się teraz na warsztatach okrętowych jest 63; między którymi 25 okrętów liniowych, a 34 fregat.

Nie ma jeszcze nic pewnego względem pożyczki dla *Prus*, 3 milionów. Tak nazwany komitet, który się jej rozrządzeniem zatrudnia, oświadcza, że wszystko już jest załatwionem, i tylko trzeba potwierdzenia Króla Pruskiego. Gazety głoszą, że mała część tej pożyczki w samej *Anglii* zaciągnięta będzie, a większa część za granicą. Publiczność nie wie dotąd o tych kapitalistach, którzy pieniądze swoje do tej korzystnej pożyczki włożyli.

Wczoraj uczynił wniosek Lord *Castlereagh* względem przeznaczenia 400,000 funtów szterlingów na skutek układów z *Hiszpanią*, względem zniesienia handlu niewolnikami. Izba sobie przypomni, że przed niejakim czasem, mówiono iż *Hiszpania* odrzuciłaby ofertę 800,000 i pożyczkę 10 milionów talarów, przez rząd *W. Brytanii* uczynioną, jeśli by weyść miała w układy podobne teraźniejszemu. W ten czas wielu członków było przeciwnego meiemu zdania, utrzymywali że *Hiszpania* nigdy się nie zgodzi na zniesienie handlu niewolnikami. Teraz cel ten z mniejszym daleko kosztem będzie osiągnięty. Gdyby tylko *Hiszpania* miała na widoku środki prowadzenia wojny w *Ameryce południowej*, mogłaby otrzymać 2,000,000 od kupców Indyjskich w *Hiszpanii*, nie przystępując do zrzeczenia się handlu niewolnikami; ale *Hiszpania* dowiodła, że ma jedynie wzgląd na życzenia *W. Brytanii* i na sprawę ludzkości; zasługuje zatem na naszą wdzięczność. *Sir J. Hearshote* nie może na to wniesienie zgodzić się. Mamy dosyć nieszczęśliwych ubogich w naszym kraju, uważam to za nierozważną dobroczynność, tracić pieniądze dla cudzych dworów i obcych ludzi, któreby lepiej w kraju mogły być użyte. Czas już, ażebyśmy przestali być płatnikami całej *Europy*.

Gdy później Pan *Wilbforce* mówił za tą rzeczą, wniosek Lorda *Castlereagh* został 56 głosami przeciwko czterem przyjęty.

Francja

(Z gaz. berl.) Paryż dnia 9 lutego. Dnia 7 t. m. Członkowie biura Izby Deputowanych podali Królowi przyjęty projekt względem dopełnienia wojska. Z powodu prawa tego odbyło się 21 posiedzeń; 144 mówców występowało w tej rzeczy, albo wydrukowało niemiane mowy. Projekt ten do prawa, podany będzie wkrótce do Izby Parów.

Zajmują się teraz wielą ważnemi przedmiotami; znakomitsi cudzoziemscy posłowie miewają prawie codziennie konferencje, i pewną jest rzeczą, że między nimi, a rządem francuskim, zachodzą ważne układy.

W Izbach ma przysść do nader ważnego dla wszystkich pisarzy rozstrzygnięcia: czy teatry mają prawo przywłaszczania sobie dzieł zmarłych autorów, nie wynagrodziwszy wprzód ich dziedziców. Wielu Członków Akademii Francuskiej przekładali rzecz tę ministrowi spraw wewnętrznych, od którego otrzymali odpowiedź, że rząd tylko łącznie z Izbami nad użyciu temu zapobiedz może. Skutkiem tego, ma być podana do Izb prośba, która się i do xięgarzy rozciągać będzie.

Gdy na posiedzeniu Izby Deputowanych, dnia 29 stycznia, była mowa o dobrowolnym zaciągu, jeden z członków Pan *Brigode*, uczynił uwagę, że za rządów *Bonapartego*, w przeciągu piętnastu lat, tylko 52,000 ludzi dobrowolnie zaciągnąć się dało: reszta zaś przymusem do wojska brana była.

Kommissya, wyznaczona do roztrząśnienia konkordatu, i zdania o nim sprawy, jeszcze się nie zebrała.

Mówią, że nowi arcybiskupi i biskupi otrzymają bulle instalacyjne, i że Kardynał *Perigord* ogłoszony będzie niezwłocznie arcybiskupem Paryżkim.

Król ułaskawił 74 osób, które sądzone były przez trybunał rewolucyjny, za należenie do rozruchów w miesiącu czerwcu 1817. — 59 osób zupełnie uwolniono, a wyrok na dalsze 35 bardzo złagodzony, i czas więzienia ich znacznie skrócony został. Dwaj z nich, o łasce Króla Jmci uwiadomieni, okazali się na posiedzeniu sądowem tak nieprzyzwoicie, i dopuścili się wyrazów tak niegodnych, że ich tymczasowie od łaski Królewskiej wyłączył, na nową karę pieniężną 25 franków i na jednomiesięczne więzienie skazać musiano.

Dzieło Pani *de Stael*, *historja rewolucyi* we 3ch tomach, nabył jeden z tutejszych xięgarzy za 25,000 fr. Tajemny małżonek tej autorki, Pan *de Rocca*, nie długo żyjąc po niej, umarł z obłóźnej i dręczącej choroby.

Pan *Chateaubriand* zwichnął sobie nogę; przypadek ten nie jest zagrażającym, jednakże dłużej cierpieć będzie, aniżeli, gdyby rzeczywiście nogę był złamał.

Dnia 4 t. m. szwaczka jedna, za buntownicze mowy i rozgłaszanie o blizkim powrocie przywłaszczyciela, skazana została przez sąd policyjny na trzy miesiące więzienia, 50 fr. kary pieniężnej i t. d.

Jenerał *Gardane* umarł w tych czasach.

Gazeta, *Journal de Paris*, zawiera następujące uwiadomienie: „Osoba, którąśmy wczoraj wzywali, do odebrania na powrót, z *Montpellier* pisanego listu, w którym się pozornie użalano na krzyk, jaki czynią ludzie, którzy w nocnej dobie godziny ogłaszają, uwiadomienia się, że list ten zdawał się nam być takiego rodzaju, iż go należało złożyć w rękę zwierzchności, co się też i dopełniło.”

Pan *Du Breul* w dziele swojem o starożytnościach paryżkich, przytacza, że „nad bramą domu parlamentowego był rzucony z kamienia i położony lew, z ukrytymi szponami i nachyloną głową; co oznaczało, że każdy wchodzący do tego domu, jakkolwiekby był znakomitym i bogatym, powinien się przed sprawiedliwością upokorzyć i być jej posłusznym.”

Pan *Pous* w *Marsylii* postrzegł dnia 29 grudnia przeszłego roku nowego komety. Do dnia 21 stycznia nie mogło go dostrzedz obserwatorium paryżkie. W *Marsylii* bieg jego od 4go do 18go stycznia uważany był i zapisany przez Pana *Blanquain*.

W Korrespondencie hamburskim czytamy od granic francuskich, pod 10 lutego: „podług doniesień z *Paryża*, Xiążę *Wellington* miał doprowadzić likwidacyą żądań poddanych państw niemieckich do tego stopnia, że za niewydaną być ma summa w dochodach. Dochody te mają wynosić rocznie 15 milionów, które jednak na 12 milionów zmniejszone zostały, i mającym prawo do tych żądań stosownie rozdzielane być mają. Po zupełnem zawarciu tych układów, nastąpi podniesienie zajęcia ze strony sprzymierzonych, i spodziewają się, iż to nastąpi przyszłej jesieni. Twierdzą, że na pewność zachowania tego traktatu, dwie twierdze francuskie, najpodobniej *Strasbourg* i *Valenciennes*, przez sprzymierzonych zajęte zostaną.”

Ameryka

Podług wiadomości z południowej Ameryki, rząd powstańców, w *Augustura* dnia 10 listopada zupełnie ustanowiony został. i na kilka izb podzielony. *Bolivar* jest naczelnikiem tego rządu; *Joa*, *Admirał Brion* i *Martinez* zawiadują wydziałami skarku, wojny i sprawiedliwości. Postanowiono także sąd handlowy. Jenerałowie *Monagas*, *Bermudez*, *Arismende*, *Gomez*, *Paez* i *Cedeno* mianowani zostali gubernatorami *Barcellona*, *Kumany*, wyspy *Margarytty*, *Warinas* i *Guyanny*. Regularne wojsko *Wenezueli* ma wynosić 14,000 ludzi.

(Z gaz. rysk. Zusch.) W Ameryce północnej.

gdy się zupełnie udało doświadczenie fregat parowych, uczyniono nowe doświadczenie pływających baterii parowych, które się również szczęśliwie udało. Podobny statek ze 26 działami 32 funtowemi upłynął w 8 godzinach i 20 minutach, bez żaglow, przeciw wodzie, 53 mil angielskich. Wynalazek ten pierwszej wojnie między Anglią i Ameryką północną nastąpić mogący, może nadać zupełnie odmienną postać.

List jeden z *Bahia*, w Brezylji, pod 3 listopada, donosił o nowych poruszeniach rewolucyjnych w *Fernambuco*, i o najęciu przez Rząd 7 okrętów, dla przewiezienia nowo przybyłych wojsk portugalskich do *Bahia*.

Stany zjednoczone wysłały fregatę, dla zajęcia jednej należącej dotąd do Anglii Kolonii, nad rzeką *Columbia*.

Rzut oka polityczny.

(Ciąg dalszy z gaz. rysk. Zusch.)

Przez *Brezylją* powróćmy do dawniejszej Europy.

Przeniesienie rezydencji z *Lizboń* do *Rio-Janiero*, było nie tak środkiem ratowania *Portugalii*, ale raczej domu panującego. Gdyby się *Bonapartemu* poszczęściło, również przychylnosc portugalczyków, iak kray ich opanować, wtedy samo oddalenie się dworu, byłoby dostatecznem do wyłączenia z tej granicy ludu *Anglików*, a może i do zapewnienia przywłaszczycielowi posiadłości całego półwyspu pirenayskiego.

Przez ciągłą rezydencją w *Rio Janeiro*, państwo portugalskie dzieliło się na dwie połowy. Jedna jest w posiadaniu właściwego narodu, a tēm samēm młocy, i wszystkich do iey użycia urządzeń, które od wieków zaprowadzone były, i same przez się są siłą, oraz w posiadaniu wszelkich pamiątek, do których przywiązane jest uczucie narodowe *Portugalczyków*. Ale oddawna połowa ta przyzwyczajona, bardziey się utrzymywać, aniżeli z bogactw z tego, że kray ich służył za skład skarbów, które z drugiej połowy do *Anglii* wpływały, przemysł iey obumarl, a właściwa iey czynność pogrążona została w uśpieniu. Druga połowa obficie do zbytku w bogactwa, i jest teraz pobytem dworu. Ale stosunek jey ludności jest bardzo mały, a przemysł jeszcze mniejszy: gdyż bogactwa te prosto ze źródeł obfitego przyrodzenia czerpane, bez przerobienia są wywożone.

W obecney chwili nie może *Portugalia* obeysć

się bez *Brezylji*: gdyż z niej bierze po czątek wszelkie zaspokojenie swych potrzeb. Lat jakie dwadzieścia, możeby były dostateczne, przyzwyczajając tę połowę, ażeby z własney, obfitey ziemi potrzeby swoje, jak dawniey, sama zaspakajała.

Również *Brezylja* ma potrzebę bycć połączoną z *Portugalią*. Skarby iey sprowadziłyby wprawdzie bez tego wszelki dostatek dla potrzeb życia z innych krajów; ale niedostatek ludności i wydoskonionych urządzeń ku obronie, wystawiłyby ją na łatwą zdobycz w każdym zewnątrz napadzie, do którego by skarby iey mocną stały się podparciem, gdyby sama jedna zostawała. Rząd pracuje teraz nad zaradzeniem temu niedostatkowi, przez sprowadzenie corocznie nowego wojska z ziemi macierzystey, i przez opiekowanie się nad osiadłymi tam z innych krajów przybłędami. Użyła nawet już pierwszych dorobienia zdobyczy. Trudno iey przecieżyć będzie zdobycze tę utrzymać. Tylko się obszar niezmiernych jey dzikich krajów przez to powiększył, wojska iey zmniejszają się coraz bez żadney korzyści dla kultury, i bez podniesienia stopnia bezpieczeństwa krajowego. Jeżeli jest kray, w którymby systemat milicyi był użytecznym, będzie tym zapewne *Brezylja*. Nie ma ona, jak *Mexyk* i *Peru*, własnorodnego ludu, któryby się z Europejskimi przychodniami mieszał; ale ogromny obszar i tylko od 6 do 7 kroć sta tysięcy mieszkańców, którzy z siebie żadną miarą nie mogliby wystawić nawet połowy wojska do strzeżenia granic potrzebnego. Ziemia więc macierzysta zmuszoną będzie długo jeszcze dostarczać wojska: ale — drugą, jeszcze większą może, stawia trudność handel. Zakwitnienie stanu *Brezylji* wymaga handlu bezpośredniego z całym światem, dla *Portugalii* zaś potrzeba dalszego trwania, czyli przywrócenia iego dawniejszego kształtu. — Godna jest uwagi powszechney: jakie środki do ułatwienia tego wszystkiego użyte będą. (d. c. p.)

ROZMAITE WIADOMOSCI

Podczas gwałtowney burzy d. 17 stycznia, w *Helsingburg*, bałwany morskie ze strony południowej wparły się na 300 łokci między mury miasta, i zniosły z sobą 240 funtowe działa z mostu portowego.

przez nowe odkopywania, przez Pana *Salt* i innych *Anglików* w *Egpcie* uskutecznione, przekonano się, że *finx* nie jest, jak dotąd rozumiano oddzielną statua, ale wierzchołkiem wyciętej w posąg skały.

W wielkiej piramidzie odkryto kilka nowych izb.

Dozwala się drukować Niemczewski Prof. O. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX Pijarów.

OGŁOSZENIA

2: Wypis z Ksiąg Ziemskich Powiatu Wołkowyskiego. Roku tysiąc osiemset osmnastego miesiąca Januاری dzień siątego dnia.

Przed aktami Ziemskimi Pttu Wołkowyskiego po odwołaniu Sądow stanawszy osobiście W. Leon Małowicz Komornik Graniczny Pttu Kobryńskiego oświadczenia poniższe do akt podał. Którego wyrazy następują. Roku tysiąc osiemset osmnastego Januاری dzień siątego dnia. Przed aktami Ziemskimi Powiatu Wołkowyskiego w Imieniu JW Alexandry Zofii i Hrabów Paców Hrabiny Potockiej stawiając osobiście Leon Małowicz Komornik Gran. Pttu Kobryń następujące czyni oświadczenia: Alexandra Zofii z Hrabów Paców Hrabina Potocka matka za oddzielnym Dokumentem, a nieletnie iey potomstwo także za osobnym, mając u zeszłego s. p. Kazimierza Plewaki znaczne summy na wszelkim iego majątku *evictionaliter* opisane, więcej szesnastu tysięcy czterdziestu wynoszące, i takowe już Dekretami zyskanemi zatwierdzone; gdy sukcesorowie zeszłego s. p. Kazimierza Plewaki, jak z ustroia

słyszec się daie pochwalają się oddać część takowego majątku to jest: Hrabstwo Iwienieckie pod exdywizją, i jeśliby myśl ich takowa do skutku przywiodzoną została, w Imieniu aktorki zawiadamiam publiczność, iż summa JW Alexandry Zofii Hrabiny Potockiej i nieletniego iey potomstwa, iak jest pierwszym długiem zeszłego s. p. Kazimierza Plewaki na wszelkim majątku opisana, tak *Satysfakcja* nie tylko na Hrabstwie Iwienieckim, ale na wszelkim iego majątku gdziekolwiek i u kogo bądź znajdującym się pozukiwana będzie. Takowe oświadczenie przy prośbie do Sądu Ziemskiego Pttu Wołkowyskiego dla trzykrotnego umieszczenia w Gazecie Kurjera Litewskiego podaje podpisać. U tego oświadczenia podpis zanoszącego tak wyrażony: Leon Małowicz Komornik Gran. Pttu Kobryń. Takowe oświadczenie za podaniem onego do akt, jest w X księgi Ziemskie Pttu Wołkowyskiego wpisane a z nich i ten wypis urzędownie w tymże czasie wydany stronie.

Zgodność z Księgami zaświadcza Franciszek Pawłowski Ziem. Pttu Wołkow. Rejent.

DODATEK

WILNO DNIA 22 LUTEGO 1818 ROKU

OGŁOSZENIA.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski, na mocy Dekretu Sądu Głggo 2go Depar. Gubernii Litt. Grodzień. Ru 1817. Decembra 15 dnia zapadłego, do Folwarku Hruska w Powiecie Wołkowyskim leżące, w terminie naznaczonym w dniu czwartym Februario Ru teraźniejszego tysiąc osiemset osmnastego zjechawszy, wymiar przeznaczył, oraz kwestye w czasie accessoryjnym utworzone pozatławił, i termin drugiego zjazdu dzień szesnasty Septembra roku b. zamierzył. — Na który termin, aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie dla uzyskania satysfakcyi z majątku Hruska W. Andrzeja Szostakowskiego Pisarza Grodzkiego Wołkow przybywali zawiadamia. A jeśliby w terminie wyżej opisanym dowodów pretensyy swoich nie złożyli. Amissya, czyli upadek rzeczy zapisana będzie, ostrzeżę.

Stanisław Kluczewski Prezydujący.
Kazimierz Pietraszewski Exdywizor.
Bogumił Walter Exdywizor.

1. Excerpt Oświadczenia z protokołu potocznego Grodzkiego Wileń w dacie niżej wyrażoney zapisanego, i tegoż czasu pod pieczęcią urzędową Grodzką wileń wydany.

Roku tysiąc osiemset osmnastego miesiąca Februario osmnastego dnia, przed Aktami grodzkimi Pittu Wileń, stawiając osobiscie WJPan Michał Grabowski Adw. Sub: Wileń; oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał: Oświadczenie Imieniem JW Ludwika z Grałów Potockich Kosakowskiej Łowczyzny Lit. czyni się dla wiadomości publiczney w tym, iż co mąż oświadczający się JW Józef Korwin Kosakowski Łowczy przez transakcyę w Roku 1809 maja 4 w Wiedniu nastąpił, zrzekając się, na rzecz dzieci swych majątków w Gubernii Litto Wileń położonych przez plenipotentawego W. Wincentego Jelitę Hilchena przez Tabelę w Ru 1809 Julii 21 uczynioną, w tymże roku Julii 23 d. w Aktach Ziem. Pittu Witkomię, przyznana, wykazał długi swoje i do zapłacenia onych Sukcessorów swych zobowiązał, pomimo której to Tabeli różnił: nie mający nawet hipoteki na pomienionych dobrach z kartami i różnego tytułu Inskrypcyami, już po dacie zrzeczenia się Dobr nastąpił, oświadczając się i Jey dzieci do różnych subseliów pożywiają na wydatki narażając; zatem że takowych długów oświadczająca się i Jey dzieci płacić nie będą; prócz tylko debitorów Tabelą obiętych, oświadcza się zostawiając drogę Kredyterom dopominania się swych debitorów u swego Kredytora. U tego oświadczenia podpis w Protokule taki: Franciszek Zawadzki.

Zgośno, Józef Bohusz Grodzki Wileń Regent.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem Remissyjnym Sądu Głggo 2go Departamentu Gubernii Litewsko-Grodzień. pod rokiem 1817 Mca Julij 19 dnia ferowanym, na usatysfakcyonowanie Wirzycieli zesłego Wincentego Budkiewicza Sędziego Granicznego Wołkowyskiego, i rozdział majątku jego wyznaczony, po zarassumowaniu guryzdykcyi swojej w majątności Pacujach w Powiecie Wołkowyskim, a Gubernij Grodzieńskięj położoney, i po załatwieniu w dniu 29 zbra 1817 Ru pierwszego zjazdu czynności, ostateczny termin zjazdu swego na dzień 2gi Maja 1818 Ru zamierzył; w którym terminie, iżby wszyscy z jakiegobądźkolwiek względu do majątku pomienionego Budkiewicza pretensye mający z dowodami, też pretensye wysiwieczającemi przychodzili, wzywa, i że pretensye niestawiających i na przeznaczonym terminie do Sądu Exdywizorskiego nie przychodzących Kredytorów amissyi i wiecznemu upadkowi wedle ostrzeżeń Remissyjnego Dekretu ulegać mają zawiadamia.

Felix Imbra Exdywizor.
Wincenty Sadlucki Exdywizor.
Mikołaj Oldakowski Exdywizor
Józef Rakowski Sądu Głggo 2go Depar. Guber. Litt. Grodzień. i Exdywizorski Regent.

1 W rękodzielni Domu Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności znajdują się do przedania za słuszną

cenę, następujące rzeczy: wata różney wielkości, jako to na koldry i t. p.; baja i sukna w różnych kolorach; płótno w różnym gatunku; zamki francuzkie i inne; pończochy, i t. d.

1 Niżej podpisany, proszonym będąc o zawiadomienie W. Kalenkiewiczowéy wdowy, niegdys w Gubernii Grodzień; zamieszkałéy, iż dług od wielu lat jey należny jest w pewnym miejscu złożony; przez niniejsze ogłoszenie mam honor uczynić wezwanie, ażeby czy to samaz W. Kalenkiewiczowa, lub też jey Sukcessorowie raczyli przybyć z dowodami do miasta Wilna, i zgłosić się do mieszkania mojego na Skopówce w domu Bartoszewiczów pod Nrem 182., lub też obok dowodów własne pisma mnie niżej podpisanemu nadesłali; a dług im przynależny z miejsca przyzwoitego wypłaconym zostanie. Datt Ru 1818 Febr. 19 dnia Wilno.

Stanisław Bieliński.

1 Kamienica w mieście Wilnie pod Nrem 53, na ulicy sawicz położona, do Aktorstwa WW. Oraczewskich przynależna z przyzwoitemi wygodami i obszernym do zabudowania dziedzińcem: jest do przedania, za bardzo mierną cenę, lub zastawienia; ktoby życzył sobie w tém obiekcie traktować, raczy zkomunikować się z niżej podpisanym w domu Wzney Orłowskiej, przeciwko Kardynalii położonym, mającym swoje mieszkanie. Datt dnia 21 Februar. 1818 roku.

Oraczewski.

1 W majątku Hermaniszkach o mil ośm od Wilna, a trzy mile od Lidy, nieopodal gościnca pocztowego, znajduje się ze wszelkiem uporządzeniem i naczyniem Hamernia młyn, o dwóch kołach, walusz z wodą naydostateczniejszą do zaarędowania na rok, lub na lat trzy, ktoby życzył wziąć Arędę ma się udać do majątku Hermaniszek dla obeyrzenia i zawarcia kontraktu.

2: Od Mińskiego gubernialnego Rządu ogłasza się: iż z przyczyny zalegającej na byłym Witebskim odkupczyku Święcickim, odkupney należności, będzie przedawać się z publiczney licytacji paręcznika iego, Dokszyckiego kupca Leyzera Kremera ieden murowany dóm, również i ocenczykow mieszczan Mikołaja Rohulki i żyda Mowszy Kremera dwa drewniane domy, znajdujące się w mieście Dokszycach; zatem życzący nabyć wspomniane domy ze wszelkiemi do nich przynależnościami, zechcą przybywać dla licytacji na terminy: pierwszy 10, drugi 12, a trzeci ostateczny 15 miesiąca marca t. r. gdzie okazane im będą poszczególne opisanie tych domów i dochody z onych pobierane. Dnia 3 febr. 1818 roku.

Sowiet. Czołtokow.
Sekret. Arcimowicz.

2 Na ulicy Zamkowej pod Nrem 198 w domu W. Kreszkiewicza, znajdnie się drugie i trzecie piętro, od ulicy, ze stajniami, wozowniami i dalszemi wygodami do najęcia.

X i q ż k i

2: W drukarni XX. Piłarów u Alexndra Zołkowskiego, wyszedł z druku dnia 31 Stycznia Nr 107 Tygodnika Wileńskiego, w którym są następujące materye: O strzelaniu z Łuku od zboru na Kościół Sgo Michała, i zburzenie Zboru — Bayki: Wierzba płacząca i Brzoza przez Józefa Lipińskiego — Kot i sier z Robenti Poety Włoskiego p. M. B — Nagrobek nasładowany z Angielskiego — Do Redakcyi list pierwszy — Dalszy ciąg znalezione go rękopismu — Hermes dwógłówny Sokratesa i L. Annaeusza Seneki, odkopany we wsi Ceimontana dzis Mattei niedaleko Rzymu i t. d. — Nr 108 wyszedł 15 lutego — O strzelaniu z Łuku od zboru, dokończenie — Seliko powieść Afrykańska z Florjana — Wiersz do Ikopetia p. J. Lipińskiego — Portret Kiopka Szpica p. S. Trębeckiego — Toż przez Wolskiego — Toż przez J. Chreptowicza.

R O Z K A Z

2: Naczelnika głównego Sztabu Jego Imperatorskiej Mości. Moskwa, 18 Nowembra 1817, N. 99.

Niektóre półki, bataliony, komendy i inne wydziały wojskowej administracyi, wchodząc z przedstawieniem do Departamentu Inspektorskiego, proszą o medale na pamiątkę 1812 roku ustanowione, dla takich wojskowych, którzy nie tylko w bitwach, lecz nawet i w marszach tego roku niebyli.

Tak nieprzystoite przedstawienia, zatrudniają tylko Departament Inspektorski, niepotrzebną w tem przedmiocie korespondencyą, i dla tego zaleca się dowódcom półkow, batalionow, kompanii artyleryjskich i wszystkich wojskowych kommand, ażeby w przedstawieniach swoich upraszali o medale, na pamiątkę 1812 roku ustanowione, dla tych tylko wojskowych, którzy rzeczywiście znajdowali się w bitwach 1812 roku, i w tem celu obowiązani są zawsze przy przedstawieniach swoich sprawdzać służbę ich i marsze; w przeciwnym zaś zdarzeniu proszący o takowe medale dla tych, którzy nie mają prawa, do ich otrzymania, podda siębie za to najsurowszey odpowiedzi. A iak wnosić należy, że takowemi medalami mało zostało nienagrodzonych z wojskowych, przeto na przedstawienie do tych medalow, naznacza się termin do 1go tylko marca teraźniejszego 1818 roku; po upływie zaś tego terminu, nikt już nie będzie miał prawa wchodzić z przedstawieniami, i prosić o nieotrzymane medale, na pamiątkę 1812 roku ustanowione.

Podpisał. Naczelnik Głównego Sztabu Xiążę Wołkoński.

Zgodno: Naczelnik oddziału: Władysławski.

2 Pałac w mieście Wilnie dziedziczny JWW. Kossakowskich Podczaszych na ulicy Bernardyńskiej pod Nr 149 położony, mający wygodne apartamenty górne, suche mieszkania na dole, wszystkie opatrzone dostatnie w meble; przy tém udzielne respective tychże apartamentów kuchnie, sklepy, stajnie, wozownie, spichrze zbożowe; ogród obszerny fruktowy i warzywny, z laskiem, altanami i ulicami drzew dużych, z orenżerią w tymże ogrodzie &c. jest do sprzedania; układ nabycia bardzo łatwy; ktoby więc życzył go nabyć, raczy traktować z niżej podpisanym, mieszkającym w tymże pałacu na dole.

Józef Karczewski Adwokat Sądu Głggo.

2 Z folwarku Lewaniszek Pttu Upitgo należącego do W. Szlony Sędz. Grgo zbiegli ludzie w Ru 1817 w Mcu Febr., jeden, Maciej Jana Syn Zulfumski Urny słuszney mający na twarzy strokawizny, wąs goli, z faworytami rudemi i włosów rudawych męzny cięśla i tkacz Litwit mówi po polsku i po rusku, męga wcale nie je z metryk lat 29 mający.

2gi Józef Romanowski dnia 26 janii uciekł ma paszporta dawniejsze służył tylko rocznik umie pisać, młody, twarzy suchej, ospowaty włosów białawych szczupły, średniej urody, uprawdził dwóch poddanych chłopa, sw. Michała Syna Andrzeja lat 21 twarzy gładkiej, oczu niebieskich, włosów czarnych tłusty, krępy, szty krótkiej urody średniej Drugiego Wincentego syna Jerzego Cybulskiego w. l. Tebeluna średniej urody czarniawy, oczu i włosów czarnych lat 19 szczupły, wszyscy trzy po litewsku i po polsku mówią, gdzieby ci czterey ludzi znaleźli się odesłania do Sądowego Poniewieżu proszę za każdego z przystawienia po złtch 200 odbierze.

O takowych ludzi żeby teraz przy poprawie skazek do skazek nie zapisywali, bo wszyscy trzy są zapisaniemu przy majątku Lewaniszkach.

2 Niżej podpisany odwołując się do oświadczenia przeciwko JW. Ludwikowi Dąbrowskiemu Podkomorzemu Trockiemu jako Aktorowi — i W. Andrzejowi Malczewskiemu Pisarzowi Bgo Trybunału Litgo jako Podmocnikowi JW. Jener. Fitynghofowey w Aktach Zaem. Pru Nowogródz w dniu 5 Januaryi 1818 r. zamienionego, który w pretensjach jakie mieli do Aktora mojego JW. Xawerego Hrabiego Niesiołowskiego Jenerala woysk Polskich i Kawalera przez Dekret Komisyyi Upitkiej w dniu 4 julii 1817 Ru zapadły, z Massy Majątku JW. Jenerala Hrabiego Niesiołowskiego zupełnie zaspokojeni zostawiają; papierów mimo kilkakrotne wezwanie moje dotąd niezwrócili jako to: JW. Podkomorzy Dąbrowski Prawa zastawnego na folwarki Stara Mysz i Baranowie ze od zeszłego s. p. Józefa Hrabiego Niesiołowskiego Wojewody Nowogródz. za sumnę czerw. złt. 20,000 zesłał mu s. p. Januariuszowi Kaszycowi Półkownikowi woysk Polskich w dniu 6 Januaryi 1810 r. wydanego; toż dwóch obligów od JW. Xawerego Hrabiego Niesiołowskiego Jenerala woysk Polskich i Kawalera Kłasztorowi Panien Bernardynek Wileńskich S. Michałskich wydanych, a od nich JW. Podkomorzemu Dąbrowskiemu przelanych, jeden na sumnę czerw. złt. 3,000 drugi na 348 czerw. złt — a zaś W. Pisarz Andrzej Malczewski Pełnomocnik JW. Jenerałowey Fitynghofowey dwóch obligów od JW. Xawerego Hrabiego Niesiołowskiego Jenerala woysk Polskich i Kawalera JW. Teodorze z Piotrowiczów Fitynghofowey Jenerałowey Leutenantowey woysk Litich wydanych — jeden na sumnę czerw. złt. 10,000, a drugi na czerw. złt. 15,000 — aby więc nikt nie ważył się takowych obligów kupować, ani wiewków nabywać, jako tranzaktów nie mających żadnego waloru ninieyszym pismem przez Gazetę Kuryera Litt. ogłaszam. Datt w Wilnie 1818 roku lutego 14 dnia.

Antoni Hrabia Niesiołowski woysk Polskich Kapitan JW. Jenerala Hrabiego Niesiołowskiego Jenerala Plenipotent.

3 Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na majątek zeszłego Wileń. Gubern. Strapczego Jana Sławińskiego wyznaczony w mieście Wilnie exystujący, przez rezolucyą w dniu 21 mca Januaryi nastala postanowił uwiadomić wszystkich do majątku pomienionego Sławińskiego i zeszłego Wileń Ziem. Pisarza Ignacego Kończy mających pretensye Kredytorów i wszelkiego tytułu pretensorów, takoz w sprawie kredytorów Kończy i dalszych osób do tego dzieła pociągniętych, iż od dnia 14 tego mca Februaryi 1818 roku w przeciągu jednego tygodnia bez żadnych dalszych dyllacyi całą sprawę dla położenia oczywistego wyroku weźmie do namowy — oczem dla wiadomości potrzebney, ninieyszą awizacyą do Gazety Kuryera Litewskiego podaje.

Jan Ciechanowiecki Sędzia Ziem. Wilń. Prez. Michał Sawicki Prezyd. Grodz. Wileń. Exdyw. Karol Mosiewicz Sędzia Grodz. Oszm. Exdyw.

3: D. kretem Remissyynym Sądu Głggo zgo Departamentu Guber. Grodzień r. 1816 8bra 13 zapadłym. Na domiar satysfakcyi kredytorom JW. Ignacego Grabowskiego Podkomorzego Prużańskiego, w majątku Plancie w Powiecie Prużańskim prze-

znaczony Sąd Taxatorsko Exdywizorski, czynność swoją w pierwszym zjeździe właściwą załatwił, i już do zupełnego ukończenia dzieła jest przygotowany. w tym celu ostatni termin swojego zjazdu, na dzień 5 marca 1818 r. przeznaczył, w jakowym czasie, ażeby przed wyrażonym Sądem wszyscy Kredytorowie i pretensorowie Podkomorzego Grabowskiego z objawieniem, i prawnym usprawiedliwieniem swych należności w majątności Planie stawali, pod upadkiem pretensyow Dekretem Sądu Głggo zapowiedzianym, drugi raz trzykrotnie przez Gazetę Kuryera Litewskiego wszystkich interessowanych urząd Exdywizorski Rezolucyą swoją r. 1818 Februraryi 6 dnia uczynioną ostrzedz i zawiadomić postanowił, stosownie do takowego postanowienia ninieyszą awizacyą podpisuję. Józef Witkiewicz Regent Grodzki Pttu Prużan. i Exdywizorski.

3. Niebawnie następne Kontrakta Mińskie i Nowogródzkie, w których Obywatele wielu gubernii zwykli czynić umowy na wieczność, zastawę lub arędę majątków, a w krótkim czasie wiedzieć o dowodach na Aktorstwo onych i dóyrzeć wszystkich z innemi poczynionych Transzaktów nie mogą; przeto my niżej podpisani mocą Dokumentu 1815 marca 5 następnego, a w Ziemstwie Borysowskim tegoż roku i miesiąca 16 dnia przyznanego, połączeni jednoscą interesu i sprawiedliwą pretensyą do Dziedzictwa wszelkich majątków po zezłym Rafale Sliżeniu Instygatorze Litewskim, uprzedzamy Publiczność i oświecamy dołączającą się manifestem wszystkich, którzyby chcieli o te majątki z kimkolwiek czynić i wchodzić w jakie niebądź umowy. Ostrzegamy zatem przez trzykrotne w gazetach ogłoszenie, że w przeciwności temu Dokumentowi żadnym późniejszym prawem przez nas niecofniemy, ani odstąpimy, a w całej mocy dotąd trwającemu, kżdy czyniący układ, sam sobie zład wypisać mogąc straty, przypisać będzie powinien. Datt w Wilnie 1818 roku lutego 7 dnia Karol Xiąże Drucki Lubelski Marszałek był Pński. Józef Sliżień Marszałek był Borysowski.

Oświadczenie JW. Imci Pana Józefa Adama Sliżienia b. Marszałka Pttu Borysowskiego czyni się z następnej okoliczności, uznawszy siebie JW. Stefan Sliżien Chorąży Słonimski bydź skłonnym choćby następujących do upadku i ruiny wtrącających majątek obemujuący się po swym oycu JW. Imci Panu Rafale Sliżieniu Instygatorze Wielkiego Xięstwa Litewskiego stanowiąc Transzaktów, zapobiegając temu złemu Dokumentem, zrzeczno Assekuracyjnym w 1815 Ru miesiąca marca 10 dnia postanowionym, a na tym większe siebie i majątku ubezpieczenie przed Aktami Ziem. Pttu Borysowskiego w dniu 16 tegoż Mca marca przyznaniem upoważnił, żadnemi długami majątności biorących się nie obciążać, lecz tylko długi dziś nie żyjącego oycz swego JW. Sliżienia Instygatora znosić obowiązki się, zastrzegając, iż jeśli by nie miał po sobie Potomstwa wtedy dobra z dziada i nabyle przez JW. Instygatora dla oświadczonego się JW. Sliżienia Marszałka przeznaczył; dobra zaś z matki swej JW. Imci Pani Szezieniowej Instygatorowej Littskiej przychodzące na swe rodzone siostry udeterminował. Mimo tak warowny zrzeczno Assekuracyjny dokument prawnie sporządzony; zastępkowany od JW. Konstancyi de Domo Wollowiczów swej Zony, po zgonie swego oycz, starannie wypracowane zostało namowa stronictwa Jey Mści w Aktach Grodzkich Pttu Brastawskiego JW. Stefana Sliżienia Chorążego poburzające ony Dokument pod dattą Junii 12 dnia 1817 Ru oświadczenie. Trochę żona na osiągnięcie wszystkich bogactw swego męża, wydawszy podchlebne dla siebie i swych bez granic projektów oświadczenie, w jednym czasie stała się władarką wszystkich Jego prawie posiadłości, w jednym dniu 12 Junii, jak takowe w Aktach Grodzkich Brastawskich oświadczenie nastanie wzięło, zjawiły się dwa prawa dożywotnie, jedno na dobra Dziedzicowicze w Guber. Mńskie w Pcie Borysowskim, a drugie na dobra Dziedzicowicze w Guber. Grodzienki w Pcie Słonimskim i Wolkowskim leżące. Trzeci Dokument Reformacyjny jakoby żona dzisiejsza JW. Konstancya de Domo Wollowiczów w dom męża summy posagowej wniosła rubli srebr. 75,000 a w ruchomości i dalszej wyprawie 15,000 rubli srebr., która summa podwojona przez reformę w jedno zniósłszy z wyprawą w ilości rubli srebr. 165,000 na dobrach Dziedzicowiczach dla swej żony prawem zastawnym zaocerował chociaż takowe opisy i Transzaktje na podstawie bliższego podeyscia zastanie wzięły i będąc od Prawa zbezcznemi, a bardziey jeszcze przeciwnie pierwszemu JW. Stefanu Sliżieniu obwarowaniu się, żadnych nie nściagać długów; jednak ile i tę niezawodną pewność przynosi, że Rodzice dzisiejszy JW. Stefanowej Sliżienowej fakcyonowali swych wierzycieli przez Taxę i Exdy-

wizyą swego majątku; szczupły na cale Rodzeństwo pozostały Fundusz nie mógł dostarczyć tak znaczney summy dla jednej na posag. Dla czego oświadcza się nie znając swego Brata niechętnego lecz uludzonego JW. Stefana Sliżienia dostanowienia Transzaktów takowych wyżej pomienionych, iżby na krzywdę Jego i Sukcesorów poczytanemi nie były, nielegalności i nieskceptowanie tak praw dożywotnich jako też reformacyjnego Dokumentu i innych Transzaktów dla swej żony przez Stefana Sliżienia poczynionych zapisuje oświadczenie i one własną ręką podpisuje. Datt w 1817 Ru mca 8bra 28 dnia. Józef Sliżień Marszałek b. Pttu Borysowskiego.

Roku 1817 Mca 8bra 30 dnia przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemiemi Pttu Borysowskiego stanawszy osobiscie W. Jpan Emeryk Korzak chorążyc takowe oświadczenie do Act podał, przejąłem, że jest w Xięgach świadczę

Piotr Budulewicz Regent Ziemi Pttu Borysowski.

3. Częste zapytanie ze strony JJ. Xięży o biewiarzach w Wenecei wydrukowanych, było powodem niżej podpisanemu, że się zgłosił do swego Korrespondenta, tamże mieszkającego, o przedstawienie katalogu nie tylko xiąg używanych przez stan duchowny do nabożeństwa, ale wszystkich innych, jakie w materyach teologicznych wydane tam się znajdują. Gdy takowy katalog już otrzymałem, śpieszę się donieść Przeswietnemu Duchowieństwu, iż wszelki powierzony mi stosowny do wspomnianego katalogu Komis. z przyzwontą dokładnością uskutecznionym zostanie.

Fryderyk Moritz Księgarz, mieszkający w domu klinicznym Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego.

3. Przejeżdżający przez tutejsze miasto z St Petersburga do Paryża JP Gugel, z dziesięcioletnim synem swoim będzie miał honor dać koncert na waltorni, w którym obydwa na zech waltorniach w różnych muzycznych sztukach dadzą się słyszeć. A jakie sztuki będą grane to przez siebie zawiadomiono będzie, równe i o miejscu, w którym damie.

3. Kamienica Arcy Bractwa Różańca Sgom miścisze Wilnie na ulicy Szklannej pod Nm 225 położona, będzie licytacyą puszczone w trzyletnią od apryla 23 arendowaną posessyę, licytacya ta będzie odbywać się w klasztorze JXX. Dominikanów Wileńskich w celi JX. Promotora w trzech terminach: amo w dniu Februraryi, 2do w dniu 28 tegoż miesiąca, 3tio w dniu drugim marca, zawsze o godzinie trzeciej po południu. Zyczący sobie mieć tę trzyletnią arendowaną posessyę, są proszeni do licytacji na czasy tu wyrażone.

X. Alojzy korzeniewski Promotor Arcy Brac. R. S.

3. Michał Zaleski, Starosta Szwentowski, b. Podkom. Pttu Rossien, wezwany przez Opiekę nieletniey JO. Xiężniczki Stefani Radziwiłłówny, do sprawowania obowiązku jenerałnego massy icy funduszcw Prokuratora, i przez Dokument Plenipotencyjny od Jsoie Oświeconych Xiążąt Ichmość Opiekunów roku 1818 mca Lutego dnia 7 sprawiony, nazajutrz przed aktami Sądu Komisyyi dla urzędzenia interessów Radziwiłłowskich ustanowionej w Wilnie przyznany, i w tychże aktach według przepisu Organizacyi zlokowany, umocowanym będąc do pełnomocnego działania w przedmiotach prawnych i administracyjnych, między innemi mając done sobie prawo dobra JO Xiężniczki Stefani Radziwiłłówny arendować lub w zastaw wypuszczać, pod zastawami będące okupować, lub na okupna dawać konfiska, na uspokojenie długu Skarbowego i innych massę ciążących passywow ku pierwiastkowemu koniecznemu u pokojeniu przeznaczonych, zasięgać kredytu, opisywać ubezpieczenia, z posessorami robić układy, należności od tych i od kogożkolwiek bądź na rzecz massy odbierać, z nich kwitować etc. jako przed zbliżającemi się terminami kontraktów, obwieszcza wszystkich w ogólności: że podług zleconey sobie władzy działać będzie, oraz że dla tym większej dogodności chcących lub obowiązanych z Prokuratorem massy traktować, kontrakta we zwykłych miejscach i terminach expedyować, i nayprzód na kontrakta Mińskie przybydź wcześniej nie omieszka.

Teatr Wileński.

2. Wkrótce dana będzie na Benefis Pani Skibińskiej Nowa Wielka Opera we trzech Aktach, pod Tytułem, Paweł i Wirginia.

2 W roku tysiąc ósmset siedemnastym miesiąca Julii siódmego dnia, ja Józef Szyszko Sędzia Graniczny Ihumeński, będąc zagnanym przez brata mojego starszego W. Ignacego Szyszki b. Podkomorzego Ihumenskiego, do uczynienia z onym ostatecznego działu majątku Woronicz w Powiecie Ihumeńskim sytuowanego spadkiem przyrodzonym po zeszytym s. p. oycu naszym Onufrym Szyszko Szambelanem b. Dworu Pol. z podziału dalszych braci naszych nam dwóm pozostałego, i gdy część majątności Woronicz przez Dokument ugodliwy za rubli srebrnych siedm tysięcy dwieście bratu memu W. Ignacemu Szyszowski, według jego żądania zbyłem, z Warunkiem opłaty od onego dwoma raty, jedną rubli czterech tysięcy w roku 1818 marca 10. dnia w dzień kontraktów Mińskich, a pozostałe trzy tysiące dwieście rubli srebrnych w lat trzy, a w przypadku nie opłaty z wolnością powrotu do tychże Woronicz — Lecz gdy dowiedziałem się, że tenże W. Ignacy Szyszko Podkomorzy, pokryjomię część moją wyprzedaje w Gubernii Wileńskiej, na której części ewicyja jest oparta — w roku więc 1818 miesiąca Januarii piątego dnia oświadczenie zaniósł, i publiczność przedstawił, że zawiadomić — Ze W. Ignacy Szyszko b. Podkomorzy Ihumeński części mój w Woroniczach będący w Gubernii Mińskiej w Powiecie Ihumeńskim situm mający, zawierającą w sobie dusz 38, ani nikomu przedać, ani przyznać, ani w arędowną posesyję wypuszczać, a tym bardziej długów na oną zaciągać nie może i nie ma prawa, i takowy Dokument wieczysto dzielczo żręczny przezemnie na dniu siódmym Julii roku 1817. bratu memu rodzonemu Ignacemu Szyszowski Podkomorzemu Ihumeńskiemu wydany, jako w żadnym Sądownictwie nie jawiony i nie przyznany za nie ważny uznając, onego od władania takową sehedą usuwam.

Józef Szyszko Sędzia Gran. Ihumeński

2: Idąc od Ratusza, ulicą Rudnicką, po lewey stronie pierwszy dom, pod Nm 272, na rogu sytuowany, który postanowiłem wypuścić, w zastaw, lub na wieczność sprzedać, i w tym celu w roku ter. przez Kuryera Lit. awizowałem, lecz gdy nikt nie jawił się, więc postanowiłem, jeszcze raz, awizować w tym, iżby kto miał, na mniejszą, lub dług, raczył jawić się z dowodami, w przeciągu dwóch miesięcy pod przepadkiem, do Adwokata Olszewskiego, przy Ostrej bramie, w swoim domu mieszkającego.

Jankiel Mowczowicz Berkowicz.

3 Z Rozkazu JEHO CESARSKIEY MOSCI Samowładcy Casy Rossey etc. etc. etc.

Jego Cesarskiej Mosci Oberhofgierycht Kurländzki na żądanie Fryderyka Bormana Adwokata Oberhofgierychtu, który teraz w miejscu byłego Prowokanta i Adwokata Fryderyka Karola Kupfera jako Prowokant dzisiaj: po upłynionym terminie pierwszym, stosownie do wyroku Jego Cesarskiej Mosci Oberhofgierychtu Kurländzkiego z daty 5 Julii przeciwko byłym i terażniejszym Diedzicom dóbr Łaukiesy i Kuromuży zapadłego; wzywając wtórnie i Prekluzywe wszystkich Kredytorów rzeczonych dóbr i bądź jakichkolwiek Interesentów, którzy jakiekolwiek prawa i pretensye do dóbr w Selburskiem Pttcie leżących Łaukiesy i Kuromuży zwanem mają i mieć rozumieją na dzień 11 i 13 i 14 marca 1818 Ru, aby się takowi powtórnie i perempatorie w rzeczonym terminie, a gdyby w takowym święto nastąpić miało w następującym dniu w miejscu posiedzeń Jego Cesarskiej Mosci Oberhofgierychtu Kurländzkiego w Zamku Mitawskim o godzinie 10 z rana stawili, osobiście lub przez Pełnomocników; gdzie potrzeba wymagaćby mogli w assystencyi lub upoważnieniu opiekunskim swoje pretensye jawili, i mające dowody i Pisma tam do Protokołu podali, wyroku ostatecznego oczekwali, iako też od dziesięciu do dziesięciu dni przedłużyć się mogącego terminu dysputy przytomni byli; z tem zastrzeżeniem, że ktoby się w rzeczonym terminie z Pretensyą swoją nie jawił i takowy nie udowodnił, na zawsze z swoją Pretensyą uchylonym zostanie, i od rzeczoney Massy żadney satysfakcyi spodziewać się nie będzie mógł: gdyż z strony Prowokanta i na wniosek innych kredytorów z Prawa to nastąpi, eo zwykło w takowych zdarzeniach następować, względem czego każdego interesenta niniejszym się przestrzega.

W dowód czego przy wyciśnieniu Jego Cesarskiej Mosci Oberhofgierychtu Kurländzkiego Pieczęcią podpisano zwyczajnie. W Mitawie 1817 roku Nowemb. 12 Die.

Blancata citationis edictalis ad iudicium aulicum supremum pro concursu (L. S.) proclama.

Secretarius Procter loco proto Secretarii.

2 Auf Befehl Seiner Kaiserlichen Majestät des Selbsterschers aller Reussen etc. etc. etc.

Werden von einem Kaiserlich - Kurländischen Oberhofgerichte, auf die in Stelle des bisherigen Provocanten, ehemahligen Oberhofgerichts Advocaten Friedrich Carl von Ersdorff Kupfer weiter fortgesetzte Provocation des Oberhofgerichts Advocaten Friedrich Bormann, nach nunmehr abgelaufenem erster Angabe Termine in der mittelst Oberhofgerichtlicher resolution von 5ten Julius pr. über die Lautzen und Kurtsamschen Güter, unter der denen Gleubigern gegen die jetzigen und die vorigen Eigenthümer derselben und deren Vermögen reservierte Rechte eröffneten Concurs Sache, abermals und zwar perempatorie, alle diejenige Gläubiger und Interessenten welche es sey aus welchem Rechte oder Titel es wolle, irgend welche Ansprüche und Forderungen an die in der Selburschen Oberhauptsmanchaft gelegenen Lautzen und Kurtsamschen Güter haben oder zu machen vermeinen Edictaliter dahin ausgeladen, dass sie sich auf den 11, 13, 14 März des künftigen 1818 Jahres, oder falls sodann ein Festtag einfällig wäre, in dem zunächst darnach folgenden Sessions Tage, als in dem mittelst Oberhofgerichtlich Bescheides vom 7 Nov. a. e. festgesetzten zweiten und preclusiv Termin des Vormittags um 10 Uhr vor Hochgedachtem Kurländischen Oberhofgerichte in dessen Sitzungs Local auf dem Schlosse in person oder in Assistenten und Vormundschaft gestellen sollen, ihre Ansprüche und Forderungen daselbst angeben, und die darüber sprechenden Documente und Schriften zum protocol der Sache bringen, dem nächst aber der Erfüllung des preclusivischen Frist fortlaufenden Termins dispositioni gewärtig sein sollen, unter der ausdrücklicher Verwarnung, dass wer sich auch in diesem letzten und preclusiv Angabe Termine nicht gemeldet und seine Ansprüche nicht gehörig angegeben haben, wird auf immer von der Satisfactions Masse precludirt und ausgeschlossen werden, auf die Provocantische und Interessentische Anträge aber weiter ergehen und erkannt werden sol, was Recht und den Gesetzen gemäss ist, wornach sich zu richten!

Urkundlich unter eines Kaiserli. Kurländischen Oberhofgerichts Insigels, und der gewöhnlichen Unterschrift gegeben zu Mitau den 12 November 1817.

Blancata citationis Edictalis ad Iudicium Aulicum supremum pro concursu (L. S.) proclama.

Secretarius Procter loco proto Secretarii.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdzielnie majątku po zeszytym Michale Kupcu i Gildy oycu i Janie synu Linckach między ich wierzycieli i Pretensorów Dekretem Sądu Głggo Grodzieńskiego zgo Departamentu Ru 1817 Julii 18 dnia wypadłym przeznaczony, w mieście Brzesieiu Jaryzdykcyą swą ufundowawszy, przez Dekret Sądu swego dnia 11 ferb. 1818 roku ogłoszony, ułatwiaszy, potrzebne akcessorya i naznaczywszy Komportsyą przez Kredytorów, Pretensorów i Debitorów wszelkich dokumentów do Kancellaryi Grodzkiej Pttu Brzego ne dzień 15 marca terażniejszego roku dla przysicia ostatecznego wszystkich wierzycieli, Pretensorów i Debitorów termin 6 maja teraż 1818 roku przeznaczył, w którym strony pod utratą pretensyi, aby przystępowali zastrzegł; przez niniejsze więc ogłoszenie wzywa wszystkich wierzycieli Pretensorów i Debitorów zeszytłego Michala i Jana Lincków gdyby w powyżey oznaczonym terminie 6 maja bieżącego roku do Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego w mieście Brzesieiu jawili się, gdyż w przeciwnym razie ammisyya i upadek pretensyi ogłoszonym i zapisanym przez dekret zostanie.

Alexy Bieniecki Prezydujący.

Kazimierz Korzeniecki Exdywizor.

Jan Bylczyński Exdywizor.

Jan Bychowicki Regent.

2: Wzywam Kredytorów przez Dekret Exdywizorski Szulnik i Grzy odestanych do majątkow Majora Buchowieckiego w Kurlandyi pod konkurs idących, ażeby ze mną Plenipotentem zkomunikować się jak nayszybciej raczyli, zwłaszcza po otrzymaniu rozolucyi od Tronu, Ministra Justytucyi, Senatu, Prokurorów, i Oberhofgerichtu Kurländzkiego na prośby przeze mnie podawane.

Ignacy Sciepora Kapitan b. Kawaleryi Polskiej.